ZARZĄDZENIE NR 180/26
WOJEWODY ŚLĄSKIEGO
z dnia 26 maja 2026 r.

w sprawie organizacji na obszarze województwa śląskiego systemu wczesnego ostrzegania o zagrożeniach oraz systemu wykrywania i alarmowania i ustalenia zasad ich działania

Na podstawie art. 17, w związku z art. 22 pkt 3a i 4 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2025 r. poz. 428), art. 13 pkt 21 i 22, art. 70 ust. 2 pkt 4, art. 71 ust. 2 ustawy z dnia 5 grudnia 2024 r. o ochronie ludności i obronie cywilnej (Dz. U. poz. 1907, z późn. zm.) oraz art. 14 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (Dz. U. z 2026 r. poz. 574), zarządza się co następuje:

§ 1. 1. Zarządzeniem organizuje się na obszarze województwa śląskiego System Wczesnego Ostrzegania oraz System Wykrywania i Alarmowania, zwane dalej „SWOiSWA" celem zapewnienia niezwłocznego uzyskiwania informacji o zdarzeniach zagrażających ludziom, ich mieniu oraz środowisku, utrzymania ciągłego monitorowania potencjalnych zagrożeń, szybkiego powiadamiania, ostrzegania i alarmowania zagrożonej ludności.

2. Zarządzeniem ustala się zasady działania SWOiSWA.

§ 2. SWOiSWA są elementem powszechnego ostrzegania i alarmowania ludności o zagrożeniach.

§ 3. 1. SWOiSWA na obszarze województwa śląskiego tworzą:

1) Wojewoda Śląski – na szczeblu województwa, na potrzeby realizacji zadań systemu w sytuacji wystąpienia na terenie województwa zagrożeń i zdarzeń o charakterze ponadlokalnym;
2) starostowie, prezydenci miast na prawach powiatu – na szczeblu powiatu, na potrzeby realizacji zadań systemu na administrowanym przez nich obszarze;
3) wójtowie gmin (burmistrzowie miast, prezydenci miast) – na szczeblu gminy, na potrzeby realizacji zadań systemu na administrowanym przez nich obszarze.

2. Do SWOiSWA włącza się także jednostki organizacyjne podległe organom administracji publicznej realizujące na obszarze województwa śląskiego zadania na rzecz bezpieczeństwa, ochrony ludności i środowiska, a także rozgłośnie radiowe i ośrodki telewizyjne ujęte w Planie Zarządzania Kryzysowego Województwa Śląskiego.

3. Włączenie jednostek organizacyjnych podległych organom, o których mowa w ust. 1 pkt 2 i 3 do SWOiSWA następuje w drodze zarządzeń wydanych przez właściwych terytorialnie starostów, prezydentów miast na prawach powiatów, wójtów gmin (burmistrzów miast, prezydentów miast).

4. Włączenie, o którym mowa w ust. 2 nie może wpływać na służbowe podporządkowanie tych jednostek i zakres realizowanych przez nie zadań.

5. Podmioty i jednostki, o których mowa w ust. 1 i 2, wchodzące w skład SWOiSWA zobowiązane są do wzajemnej wymiany informacji, uzyskanych w toku własnej działalności, mających bezpośredni lub pośredni związek z występowaniem zagrożeń dla ludności, mienia i środowiska, ich prognozowaniem, wykrywaniem oraz alarmowaniem i ostrzeganiem ludności.

§ 4. 1. Zasady funkcjonowania SWOiSWA, organy o których mowa w § 3 w ust. 1 w pkt 2 zarządzenia, na administrowanym przez siebie obszarze, określą w formie zarządzenia, które zobowiązani są uzgodnić w terminie sześciu miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszego zarządzenia z Dyrektorem Wydziału Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego w Katowicach.

2. Zasady funkcjonowania SWOiSWA organy, o których mowa w § 3 w ust. 1 w pkt 3 zarządzenia, na administrowanym przez siebie obszarze, określą w formie zarządzenia, które zobowiązani są uzgodnić w terminie sześciu miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszego zarządzenia z właściwym starostą.

§ 5. 1. W skład SWOiSWA na szczeblu województwa wchodzą jednostki organizacyjne wymienione w **załączniku Nr 1 do zarządzenia**.

2. Zobowiązuje się kierowników jednostek, o których mowa w ust. 1, do bieżącego przekazywania informacji o wykrytych zagrożeniach, zdarzeniach i innych sytuacjach mogących mieć bezpośredni wpływ na stan bezpieczeństwa w województwie śląskim, do Wojewódzkiego Centrum Zarządzania Kryzysowego (WCZK) funkcjonującego w Śląskim Urzędzie Wojewódzkim w Katowicach.

3. Zobowiązuje się kierowników jednostek, o których mowa w ust. 1, do przekazania do WCZK, w terminie do dwóch miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszego zarządzenia, danych teleadresowych na wzorze „Zawiadomienia o danych/zmianie danych/ teleadresowych na potrzeby wymiany informacji w ramach Systemu Wczesnego Ostrzegania oraz System Wykrywania i Alarmowania" stanowiącym **załącznik Nr 2 do zarządzenia**.

§ 6. Do głównych zadań jednostek organizacyjnych, o których mowa w § 5 w ust. 1 zarządzenia należy w szczególności:

1) wykrywanie, rozpoznawanie i monitorowanie zagrożeń;
2) powiadamianie właściwych organów administracji publicznej o zagrożeniach;
3) ostrzeganie i alarmowanie ludności o zagrożeniach oraz informowanie o zasadach zachowania się przed i w trakcie ich wystąpienia;
4) zapewnienie obiegu informacji za pomocą dostępnych środków łączności;
5) uruchamianie działań interwencyjnych (zabezpieczających i ochronnych).

§ 7. 1. Ustala się następujące zasady wymiany informacji pomiędzy podmiotami i jednostkami SWOiSWA:

1) zakres przekazywanych meldunków i informacji dotyczy zagrożeń sklasyfikowanych w siatce bezpieczeństwa Planu Zarządzania Kryzysowego Województwa Śląskiego;
2) WCZK przekazuje jednostkom wchodzącym w skład SWOiSWA na szczeblu województwa posiadane informacje, ostrzeżenia, komunikaty dotyczące zagrożeń wpływających na funkcjonowanie tych jednostek;
3) do przekazywania informacji do WCZK w trybie codziennym, według oddzielnie ustalonego wzoru, zobowiązuje się:
   a) Stanowisko Kierowania Śląskiego Komendanta Wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej,
   b) Wydział Sztab Policji, Komendy Wojewódzkiej Policji w Katowicach – z zakresu bezpieczeństwa i porządku publicznego;

4) jednostki wchodzące w skład SWOiSWA na szczeblu województwa przesyłają niezwłocznie do WCZK informacje o zagrożeniach i zdarzeniach ponadlokalnych:

a) zdarzeniach – niezależnie od ich skali – na terenie województwa lub poza nim, które mogą stwarzać zagrożenie:

- epidemiologiczne,
- epizootyczne,
- epifitozotyczne,
- radiacyjne,
- zakłócenia porządku prawnego – w wyniku konfliktu społecznego lub politycznego,
- terrorystyczne,

b) zagrożeniach występujących na obszarze wykraczającym poza granice jednego powiatu lub zagrożeniach o dużej skali,

c) zdarzeniach powodujących konieczność udzielenia pomocy powiatowi dotkniętemu skutkami kryzysu,

d) zdarzeniach zagrażających funkcjonowaniu przedsiębiorstw, instytucji, infrastruktury mających strategiczne znaczenie dla województwa i kraju,

e) zdarzeniach skutkujących dużą ilością osób poszkodowanych lub ofiar,

f) zdarzeniach skutkujących dużymi stratami materialnymi;

5) informacje uzyskane w ramach działania SWOiSWA na szczeblu powiatowym i gminnym, jednostki organizacyjne przekazują do właściwego terytorialnie powiatowego centrum zarządzania kryzysowego (PCZK);

6) PCZK weryfikuje i analizuje oraz ocenia informacje, o których mowa w pkt 5;

7) PCZK współdziałają ze sobą w zakresie wymiany informacji o zagrożeniach i zdarzeniach oraz w zakresie ostrzegania i alarmowania ludności.

2. Informacje, o których mowa w ust. 1 należy przekazywać używając jednego z wymienionych środków łączności:

1) aplikacji, wskazanej przez WCZK, zwaną dalej „aplikacją", lub

2) poczty elektronicznej lub,

3) łączności telefonicznej (przewodowej i komórkowej) lub,

4) Sieci Radiowych Zarządzania Kryzysowego w województwie śląskim.

§ 8. 1. Przekazywanie informacji, ostrzeżeń i komunikatów pomiędzy jednostkami wchodzącymi w skład SWOiSWA na szczeblu województwa odbywa się zgodnie z ustalonymi wzajemnie wzorami meldunków, z zastrzeżeniem ust. 2.

2. Przekazywanie przez PCZK do WCZK informacji o zdarzeniach i zagrożeniach, które wystąpiły na szczeblu powiatowym, istotnych z punktu widzenia województwa, odbywa się obligatoryjnie poprzez aplikację.

3. W przypadku braku ustalonego wzoru meldunku lub w przypadku konieczności przekazywania informacji poza aplikacją, obowiązuje wzór meldunku określony w **załączniku Nr 3 do zarządzenia**.

4. Wzory meldunku do przekazywania informacji, ostrzeżeń i komunikatów, o których mowa w ust. 1 ustalane są z poszczególnymi uczestnikami SWOiSWA. W przypadku braku takiego ustalenia obowiązuje wzór meldunku określony w **załączniku Nr 3 do zarządzenia**.

§ **9.** 1. Do ostrzegania i alarmowania ludności w ramach SWOiSWA wykorzystuje się wszystkie dostępne środki, w szczególności:

1) komunikaty i ostrzeżenia nadawane przez regionalne i lokalne rozgłośnie radiowe i telewizyjne;

2) komunikaty i ostrzeżenia publikowane w Regionalnym Systemie Ostrzegania (RSO);

3) komunikaty przekazywane przez system ALERT RCB;

4) komunikaty przekazywane za pośrednictwem stałych urządzeń nagłaśniających, zwłaszcza w zakładach pracy oraz obiektach użyteczności publicznej;

5) komunikaty przekazywane za pośrednictwem ruchomych urządzeń nagłaśniających, np. zamontowanych na pojazdach;

6) komunikaty i ostrzeżenia publikowane na stronach internetowych uczestników SWOiSWA;

7) syreny alarmowe;

8) systemy telekomunikacyjne, np. SMS w telefonii komórkowej lub RDS w radiofonii.

2. Sposób ostrzegania i alarmowania dobiera się adekwatnie do rodzaju i skali zagrożenia.

§ **10.** Wojewoda Śląski, starostowie, prezydenci miast na prawach powiatu, wójtowie gmin (burmistrzowie miast, prezydenci miast) zapewnią całodobowe funkcjonowanie SWOiSWA, odpowiednio na szczeblu województwa, administrowanego powiatu lub gminy.

§ **11.** 1. Nadzór nad funkcjonowaniem SWOiSWA na szczeblu województwa sprawuje WCZK.

2. Nadzór nad funkcjonowaniem SWOiSWA na szczeblu powiatu sprawuje właściwe PCZK.

3. Nadzór nad funkcjonowaniem SWOiSWA na szczeblu gminy sprawuje właściwy terytorialnie wójt gminy, burmistrz miasta lub prezydent miasta.

§ **12.** Zobowiązuje się starostów, prezydentów miast na prawach powiatu, wójtów gmin (burmistrzów miast, prezydentów miast) do dostosowania istniejących SWOiSWA do wymogów niniejszego zarządzenia, w terminie sześciu miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszego zarządzenia.

§ **13.** Nadzór nad wykonaniem zarządzenia powierza się Dyrektorowi Wydziału Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego w Katowicach.

§ **14.** Tracą moc:

1) zarządzenie Nr 160/12 Wojewody Śląskiego z dnia 25 maja 2012 r. w sprawie organizacji i działania systemu wczesnego ostrzegania w województwie śląskim, zmienione zarządzeniem Nr 245/13 Wojewody Śląskiego z dnia 11 października 2013 r.;

2) zarządzenie Nr 589/15 Wojewody Śląskiego – Szefa Obrony Cywilnej Województwa z dnia 25 listopada 2015 r. w sprawie organizacji i zasad działania systemu wykrywania i alarmowania.

§ **15.** Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

Wojewoda Śląski
Marek Wójcik

Załączniki do zarządzenia Nr 182/26
Wojewody Śląskiego
z dnia... 26 maja ..... 2026 r.

Załącznik Nr 1

WYKAZ JEDNOSTEK TWORZĄCYCH SYSTEM WCZESNEGO OSTRZEGANIA O ZAGROŻENIACH ORAZ SYSTEM WYKRYWANIA I ALARMOWANIA NA SZCZEBLU WOJEWÓDZTWA

I. Administracja publiczna:

1) Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego;

2) Śląski Urząd Wojewódzki w Katowicach – poprzez Wojewódzkie Centrum Zarządzania Kryzysowego;

3) starostwa powiatowe – poprzez powiatowe centra zarządzania kryzysowego;

4) urzędy miast na prawach powiatu – poprzez powiatowe centra zarządzania kryzysowego;

5) Komenda Wojewódzka Państwowej Straży Pożarnej w Katowicach;

6) Komenda Wojewódzka Policji w Katowicach;

7) Wojewódzki Koordynator Ratownictwa Medycznego;

8) Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach;

9) Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Katowicach Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Warszawie;

10) Wojewódzki Inspektorat Weterynarii w Katowicach;

11) Wojewódzka Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Katowicach;

12) Wojewódzki Inspektorat Nadzoru Budowlanego w Katowicach;

13) Wojewódzki Inspektorat Transportu Drogowego w Katowicach;

14) Wojewódzki Inspektorat Farmaceutyczny w Katowicach;

15) Śląski Oddział Straży Granicznej w Raciborzu;

16) Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Katowicach;

17) Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie, regionalne zarządy gospodarki wodnej w Gliwicach, Krakowie i Poznaniu;

18) Państwowa Straż Rybacka w Katowicach;

19) Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad – Oddział w Katowicach;

20) Zarząd Dróg Wojewódzkich w Katowicach;

21) Wyższy Urząd Górniczy w Katowicach;

II. Instytucje działające w zakresie ostrzegania ludności :

1) Polskie Radio Regionalna Rozgłośnia w Katowicach;

2) Telewizja Polska S.A., Oddział w Katowicach;

3) Inne środki masowego przekazu poprzez Biuro Wojewody Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego w Katowicach.

Załącznik Nr 2

WZÓR

Zawiadomienie o danych/zmianie danych/ teleadresowych na potrzeby wymiany informacji w ramach Systemu Wczesnego Ostrzegania oraz System Wykrywania i Alarmowania

Jednostka organizacyjna strony porozumienia	Wojewódzkie Centrum Zarządzania Kryzysowego	Przedsiębiorstwo/jednostka
nr telefonu stacjonarnego całodobowy	**32 256 56 01** **32 255 21 95** **32 207 71 01**	
nr telefonu komórkowego	**782 998 808**	
fax	**32 256 22 13**	
Sieć Radiowa Zarzadzania Kryzysowego w województwie śląskim ***wykorzystywana przy braku łączności telefonicznej - operatora publicznego***	**SW-201 00**	
e-mail	czkws@katowice.uw.gov.pl	
Data aktualizacji	16.04.2026 r.	
Adres do korespondencji	Wydział Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego w Katowicach Wojewódzkie Centrum Zarządzania Kryzysowego ul. Jagiellońska 25 40–032 Katowice	

Załącznik Nr 3

WZÓR

.....
(Nazwa jednostki)

Miejscowość, dn. .....

godz. .....

MELDUNEK Nr .....

Rodzaj meldunku *	Powiadomienie o zdarzeniu / zagrożeniu	
	Sytuacyjny	
	Wniosek o wsparcie	

*- zaznaczyć właściwe

KATEGORIA ZDARZENIA / ZAGROŻENIA*:

OPIS ZDARZENIA / ZAGROŻENIA *

Data, godz., miejsce zdarzenia / zagrożenia	
Przebieg (opis) zdarzenia / zagrożenia	
Przyczyny zdarzenia	
Podjęte działania	
Skutki zdarzenia	
Przewidywany rozwój wydarzeń, w tym planowane zakończenie działań	
Potrzeby wsparcia	

* - wypełnić niezbędne pola

ZAŁĄCZNIKI:
1.
2.

ROZDZIELNIK:
1.
2.

Sporządził: .....
(imię, nazwisko, telefon kontaktowy)